

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»
Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Атестація»

Освітня програма Географія

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри географії та природознавства
Протокол № 1 від “15” вересня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Прізвище, ім'я, по батькові екзаменаторів	Гілецький Йосип Романович – голова ЕК Сливка Роман Радославович – член ЕК Приходько Микола Миколайович – член ЕК
Місце роботи	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Факультет природничих наук Кафедра географії та природознавства
Адреса кафедри	вул. Галицька, 201 а, каб. 206, м. Івано-Франківськ
Контакти	+38 (096) 607 17 16
E-mail	hileckij@ukr.net
Посилання на персональну сторінку	https://kgip.pnu.edu.ua/%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%ba%d0%b0%d1%84%d0%b5%d0%b4%d1%80%d1%83/%d0%b2%d0%b8%d0%ba%d0%bb%d0%b0%d0%b4%d0%b0%d1%86%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9-%d1%81%d0%ba%d0%bb%d0%b0%d0%b4/

Опис дисципліни

Назва дисципліни	Атестація
Формат дисципліни	нормативна
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год., з них 90 год. самостійної роботи. Вид контролю – екзамен
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	4 години

2. Анотація до курсу

Випускники першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчалися за ОП «Географія», проходять підсумкову атестацію «Комплексний іспит з географії».

Атестація здобувачів вищої освіти – випускників за освітнім рівнем «Бакалавр» здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення теоретичної та практичної частини навчання з метою встановлення фактичної відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня загально-професійних і спеціалізовано-професійних компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем Національної рамки кваліфікацій та освітньо-професійною програмою підготовки фахівців за спеціальністю 106 Географія.

Атестація здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня здійснюється у формі комплексного державного екзамену зі спеціальності.

3. Мета та цілі курсу

– комплексна перевірка й оцінка теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників з метою встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня вимогам стандартів вищої освіти, освітньо-професійних програм, навчальних планів і програм підготовки;

– прийняття рішення про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та видачу диплома (звичайного зразка чи з відзнакою);

- розробка пропозицій щодо поліпшення якості підготовки фахівців з відповідної спеціальності;
- вирішення питань про надання випускникам за освітнім рівнем «Бакалавр» рекомендацій для вступу в магістратуру.

4. Компетентності

- Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування знань з природничих дисциплін та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті;
- Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні наукові терміни;
- Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень з природничих наук на соціальну сферу; здатність цінувати різноманіття та мультикультурність; здатність до критичного мислення, навички обдумування; міцне знання професії на практиці;
- Здатність аналізувати географічні об'єкти та феномени як природного походження, так і технічні та техногенні, з погляду фундаментальних науково-географічних підходів і знань, а також на основі відповідних картографічних та геоінформаційних методів;
- Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів;
- Здатність описати широке коло географічних об'єктів та явищ, починаючи від глобальних та закінчуючи процесами, що відбуваються на мікрорівні (фацій, елементарних суспільно-географічних систем).

5. Результати навчання

- Знання основних категорій і концепцій фізичної та суспільної географії;
- Вміти поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та професійних інтересів;
- Розуміння значення ландшафтного різноманіття для збереження стійкості географічного середовища, уявлення про різноманітність рекреаційних ландшафтів;
- Поглиблені знання про принципи структурної й функціональної організації географічних об'єктів, явищ і процесів, професійне володіння методами систематизації, типології та класифікації;
- Поглиблені знання про систему набуття професійної географічної науково-дослідної інформації, принципи моніторингу та оцінки стану ландшафтів, суспільно-територіальних систем і територіально-виробничих комплексів, професійне володіння методами спостереження, опису, параметризації, ідентифікації географічних об'єктів, явищ та процесів;
- Знання правових основ науково-дослідницької діяльності в Україні та міжнародних нормативно-правових актів в галузі інтелектуальної власності, міжнародного співробітництва в галузі географії.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 3 кредити ECTS, 90 год.

<u>Вид заняття</u>	<u>Загальна кількість годин</u>
лекції	-
практичні	-
самостійна робота	90

Ознаки курсу			
<u>Семестр</u>	<u>Спеціальність</u>	<u>Курс</u> <u>(рік</u> <u>навчання)</u>	<u>Нормативний /</u> <u>вибірковий</u>
8	106 Географія	4 курс ОР «бакалавр»	нормативний

7. Система оцінювання курсу

Загальні критерії оцінювання:

“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв’язки;

“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв’язки;

“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Виконання всіх екзаменаційних завдань з державного екзамену є обов’язковим. Незадовільна оцінка з одного з екзаменаційних завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за державний екзамен в цілому. Оцінки державного екзамену виставляє кожен член комісії.

8. Політика курсу

– Екзаменаційна комісія працює у строки, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік.

– Складання підсумкової атестації проводиться, як правило, в приміщеннях Університету.

– У випадку неявки студента на засідання Екзаменаційної комісії з поважних причин, підтверджених відповідними документами, і перенесенням, за рішенням Голови комісії, екзамену на більш пізній термін, графік роботи Екзаменаційної комісії може бути подовжений, але пізніше, ніж до 30 червня включно поточного навчального року.

– Засідання Екзаменаційної комісії є відкритими і проводяться за участю більше ніж половини її складу та обов’язкової присутності голови Екзаменаційної комісії. Засідання Екзаменаційної комісії оформлюються протоколом.

– Виконання всіх екзаменаційних завдань з комплексного державного екзамену (державного екзамену) є обов’язковим. Незадовільна оцінка з одного з екзаменаційних завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за державний екзамен в цілому.

– Оцінки державного екзамену / захисту випускної кваліфікаційної роботи виставляє кожен член комісії.

– Підсумкова оцінка комплексного державного екзамену визначається як середня з позитивних оцінок за кожен вид екзаменаційних завдань (якщо інше не визначене програмою державного екзамену).

– Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні екзаменів, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови Екзаменаційної комісії є вирішальним.

– Повторне складання (перескладання) підсумкової атестації з метою підвищення оцінки не дозволяється.

– Якщо відповідь студента на підсумковій атестації не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що студент не пройшов атестацію і у протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому виставляється оцінка «незадовільно» (менше 50 балів).

– У випадку, якщо студент не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії для складання екзаменів, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання.

– Якщо студент не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата складання екзамену під час роботи Екзаменаційної комісії.

– Студенти, які не склали підсумкову атестацію у зв'язку з неявкою без поважних причин або отриманням незадовільної оцінки, мають право на повторну державну атестацію протягом трьох років після відрахування з Університету (у період роботи Екзаменаційної комісії з відповідної спеціальності). Повторно складається тільки та підсумкова атестація, з якої була отримана незадовільна оцінка.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перескладання змістових модулів та оскарження оцінювання

Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d->

learn.pnu.edu.ua/ щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

1. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навч. посіб. В. В. Безуглий. - К. : Академія, 2007. - 703 с.
2. Білецький М. І. Соціальна географія: навч.-метод. посібник / М. І. Білецький, І. В. Ванда, Л. І. Котик. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 164 с.
3. Божок, А. П. Картографія: підручник / А. П. Божок, А. М. Молочко, В. І. Остроух; під ред. А. П. Божок. – К: Вид.-полігр. центр “Київський університет”, 2008. 271 с.
4. Влах М. Р. Теорія і методологія географічної науки : навч. посібн. Для самостійної роботи студентів / М. Р. Влах, Л. І. Котик. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2017. — 120 с.
5. Географія : підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закладів / Й. Р. Гілецький, Р. Р. Сливка, Я. Д. Атаманюк, Р. Д. Чобан. — Харків : Вид-во «Ранок», 2017. — 208 с.
6. Геологія з основами геоморфології: підручник для екологічних і географічних спеціальностей вищих навчальних закладів / Г. І. Рудько, О. М. Адаменко, О. В. Чепіжко, М. Д. Крочак. – Чернівці : Букрек, 2010. – 400 с.
7. Гілецький Й. Р. Географія: Довідник / Й. Р. Гілецький, Р. Р. Сливка. – Харків: Ранок, 2008. – 476 с.
8. Гудзеляк І. Географія населення: Навчальний посібник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 126 с.
9. Гуцуляк В. М. Ландшафтознавство: Теорія і практика Навчальний посібник. - Чернівці: Книги - XXI, 2008. - 168 с.
10. Дністрянський М. С. Етнополітична географія України / Мирослав Степанович Дністрянський – Львів, 2006. – 490 с.
11. Дудка І. Г. Ландшафтознавство: практикум / Дудка І. Г. К.: КНТ, 2015. 12. Жупанський Я. І. Історія географії в Україні: Посібник / Я. І. Жупанський. – К., 2006. – 275 с.
13. Іванов Є. А. Гірничопромислові геосистеми Західного регіону України. / Г. І. Рудько, Є. А. Іванов, І. П. Ковальчук. – Київ–Чернівці: Букрек, 2019. – Т. 1. – 464 с.
14. Іванов Є. А. Гірничопромислові геосистеми Західного регіону України. / Г. І. Рудько, Є. А. Іванов, І. П. Ковальчук. – Київ–Чернівці: Букрек, 2019. – Т. 2. – 376 с.
15. Кілінська К. Й. Фізична географія Карпато-Подільського регіону України: навч.-метод. посібник / Клавдія Кілінська; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці: ЧНУ, 2011. - 231 с.
16. Книш М. М. Глобальні проблеми людства: навчальний посібник./ Книш М. М., Котик Л. І. - Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015.
17. Костів Л. Я. Фізична географія материків і океанів. Африка : навч.-метод. посібник / Л. Я. Костів. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 184 с.
18. Книш М. М. Регіональна економічна і соціальна географія світу (Латинська Америка та Карибські країни, Африка, Азія, Океанія): навч. посіб. / М. М. Книш, О. І. Мамчур ; М-во освіти і

науки, молоді та спорту України, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2013.- 367 с.

19. Кобернік С.Г. Географія материків і океанів / С.Г. Кобернік, Р.Р. Коваленко.– К.: Навчальна книга, 2007.

20. Кобернік С.Г. Географія. Довідник + тести / С.Г. Кобернік, Р.Р. Коваленко.– К.: Абетка, 2017.-644 с.

21. Корнус О. Г. Історична географія : навчальний посібник / О. Г. Корнус ; Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка. – Суми : СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2013. – 156 с.

22. Король О.Д. Міжнародні туристичні потоки: суспільно-географічні аспекти формування та геопросторовий розподіл. — Чернівці: Чернівецький національний університет, 2018. – 512 с.

23. Кузик С. П., Мамчур О. І., Ванда І. В.. Географія світового господарства : навч. посібник / . – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. – 312 с.

24. Лозинський В. В., Андрейчук Ю.М. Картографо-топографічний словникдовідник [Текст] : навч. посіб. / В. В. Лозинський, Ю. М. Андрейчук ; за науковою редакцією професора І. П. Ковальчука. — Київ ; Львів : НУБП Україна ; ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. — 256 с.

25. Маринич О. М. Фізична географія України: підручник/ О.М.Маринич, П.Г.Шищенко. - 3-тє вид., стер. - К. : Знання, 2006. - 511 с.

26.Мащенко О.М. Загальне землезнавство.Навчальний посібник. – Полтава: ПДПУ, 2010.- 73 с.

27. Методи геоморфологічних досліджень : навч. посібник / Галина Байрак. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018.

28. Мезенцева Н.І. Економічна та соціальна географія України. Регіональна частина: Електронний підручник. – К., 2008. – 141 с.

29.Міхелі С.В. Основи ландшафтознавства Курс лекцій для студентів географічних спеціальностей педагогічних вищих навчальних закладів. - Київ - Кам'янець-Подільський: "Абетка-НОВА", 2002. - 184 с.

30. Нємець Л. М., Сільченко Ю. Ю., Вірченко П. А. Економічна і соціальна географія України. Навчальний посібник. – Харків, 2014. – 265 с.

31. Новий Довідник. Географія. / Л. Пасенко., М. Сорока., С. Капіруліна., Н. Бєскова., Л. Паламарчук. – К.: Казка, 2008.

32. Олійник Я. Б. Загальне землезнавство: підручник / Я. Б. Олійник, Р. П. Федорищак, П. Г. Шищенко. - К. : Заня-Прес, 2008. - 342 с.

33. Олійник Я. Б., Степаненко А.В. Вступ до соціальної географії: Навч.посіб. / Я.Б. Олійник, А.В. Степаненко – К., 2000. – 203 с.

34.Олійник Я.Б Загальне землезнавство: підручник / Олійник Я.Б., Федорищак Р.П., Шищенко П.Г. – К.: Знання-Прес, 2008. – 342 с.

35.Основи геоморфології: навчальний посібник/ уклад. О. І. Ситник, Д. О. Панкратенкова. - Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2016.-166 с.

36. Панасенко Б.Д. Фізична географія материків та океанів Навчальний посібник. В 2 ч. Вінниця: ГІПАНІС, 2001. - 410 с

37. Пестушко В.Ю. Загальна географія / В.Ю. Пестушко, Уварова Г.Ш. – К.: Генеза, 2006.

38. Пістун М.Д. Регіональна політика в Україні: суспільно-географічний аспект / М.Д. Пістун, К.В. Мезенцев, В.О. Тьорло. – К., 2004.

39.Природничо-географічне моделювання : підручник / В.М. Самойленко, І.О. Діброва. – Київ : Ніка-Центр, 2019. – 320 с.

- 40.Свинко Й. М., Сивий М. Я. Геологія: Підручник // Й. М . Свинко, М. Я. Сивий — К.: Либідь, 2003. — 480 с.
41. Соціальна географія: підручник/ за ред. Л.Немець та К.Мезенцева. – Київ: Фенікс, 2019. – 304 с.
42. Стадник О. Географія: Комплексне видання / О.Г. Стадник.- Літера, 2017.- 416 с.
- 43.Стельмах, О. Р. Геоморфологія та четвертинна геологія : конспект лекцій / О. Р. Стельмах. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2010. - 122 с.
- 44.Стецюк В.В., Ковальчук І.П. Основи геоморфології Навчальний посібник. - Київ: Вища школа, 2005. - 495 с.
45. Сучасне природокористування: суспільно-географічний контекст: Навчально-методичний посібник / О.Л. Дронова, С.П. Запотоцький. - К., 2018. - 214 с
46. Топографічне картографування. Навчальний посібник / Л.М. Даценко, О.С. Гончаренко. - Київ.: 2019. - 88 с.
47. Топографія з основами геодезії: підручник / А.П. Божок, В.Д. Барановський, В.В. Білоус [та ін.]; за ред. А.П. Божок, А.М. Молочка. – К.: Вид.-полігр. Центр “Київський університет”, 2009. – 304 с.
48. Топчієв О.Г. Основи суспільної географії / Олександр Григорович Топчієв. - Одеса: Астропринт, 2001. – 559 с.
49. Топчієв О.Г. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики. Навчальний посібник / Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Яворська В.В. – Херсон: Олді-плюс, 2015 – 372с.
50. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін : монографія / за ред. К. Мезенцева, Я. Олійника, Н. Мезенцевої. – Київ: Видав-ництво «Фенікс», 2017. – 438 с.
51. Фізична географія світу: Конспект лекцій. Вип. 2 / М-во освіти і науки України, Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича ; Уклад. Л.А. Савранчук. - Чернівці : Рута, 2006. - 36 с.
52. Філоненко Ю. М. Геологія: навчальний посібник / Ю.М. Філоненко, О.А. Бездухов. - Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2012.
53. Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії / Олег Іванович Шаблій. – Львів: Вид. центр ЛНУ, 2003. – 444 с.
54. Шаблій О.І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії / Олег Іванович Шаблій. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка., 2001. – 744 с.
55. Шевченко Р. Ю. Картографія: Електронний підручник / Шевченко Роман Юрійович. — К.: ЦНМВ «Кий», 2015. — 230 с.
56. Шевчук Л.Т. Соціальна географія: Навч. посібн. / Л.Т. Шевчук. – К.: Знання, 2007. – 349 с.
57. Шищенко П.Г. Фізична географія України / П.Г. Шищенко, Н.В. Муніч. – К.: Зодіак ЕКО, ВД «Освіта», 2011.

Викладачі:

_____ **Й.Р. Гілецький**
_____ **Р.Р. Сливка**
_____ **М.М. Приходько**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»
Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан _____ Случик В. М.

« ____ » _____ 2020 р.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
ВИПУСКНОГО ІСПИТУ З ГЕОГРАФІЇ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ІV КУРСУ

Освітня програма Географія
Спеціальність 106 Географія
Галузь знань 10 Природничі науки

1. Фізична географія

1. Добовий і річний рухи Землі та їх географічні наслідки.
2. Внутрішня будова Землі та історія її розвитку. Типи земної кори.
3. Теорія літосферних плит. Основні типи тектонічних структур материків.
4. Основні форми рельєфу суходолу. Генетичні типи рельєфу.
5. Закономірності розподілу планетарного рельєфу Землі.
6. Закономірності та причини розподілу температур приземного шару повітря у просторі земної кулі.
7. Зонально-регіональні закономірності розподілу атмосферного тиску у просторі земної кулі.
8. Типи вітрів. Загальна циркуляція атмосфери.
9. Повітряні маси і атмосферні фронти. Кліматичні пояси.
10. Гідросфера. Світовий кругообіг води. Розподіл вод гідросфери.
11. Географічна оболонка Землі, її склад, межі, будова.
12. Основні закономірності географічної оболонки.
13. Гіпсометрія і орографія найбільших форм поверхні України.
14. Тектонічна будова території України.
15. Морфоструктурний та морфоскульптурний рельєф України.
16. Розподіл сонячної радіації та радіаційного балансу у межах території України.
17. Розподіл середньомісячних температур у межах території України.
18. Розподіл середньорічної кількості опадів та зволоження у межах території України.
19. Загальні риси річкової системи України.
20. Поширення озер і боліт у межах території України.
21. Ґрунтовий покрив території України.
22. Рослинний покрив і тваринний світ території України.
23. Зміна основних компонентів природного середовища під впливом діяльності людини на території України. Природоохоронні території. Заповідники і національні природні парки.
24. Фізико-географічне районування України. Природні комплекси Східноєвропейської рівнини.
25. Геоморфологічне районування Українських Карпат. Особливості рельєфу окремих геоморфологічних районів.
26. Поверхневі і підземні води Українських Карпат.
 27. Загальна фізико-географічна характеристика Кримських гір.
 28. Природні комплекси Чорного та Азовського морів.
 29. Природні умови Тихого океану.
 30. Природні умови Атлантичного океану.
 31. Природні умови Індійського океану.
 32. Природні умови Північного Льодовитого океану.
 33. Загальна фізико-географічна характеристика Африки.
 34. Загальна фізико-географічна характеристика Австралії.
 35. Загальна фізико-географічна характеристика Антарктиди.
 36. Загальна фізико-географічна характеристика Південної Америки.
 37. Загальна фізико-географічна характеристика Північної Америки.
 38. Загальна фізико-географічна характеристика Європи.
 39. Загальна фізико-географічна характеристика Азії.

40. Охарактеризуйте вплив на клімат Африки океанічних течій.
41. Дайте характеристику несприятливим кліматичним явищам та фізико-географічним процесам України.
42. Охарактеризуйте структурно-генетичні риси річкових терас.
43. Дайте визначення та охарактеризуйте морфологічні одиниці ландшафту.
44. Охарактеризуйте закономірності атмосферної циркуляції Землі.
45. Охарактеризуйте принципи фізико-географічного районування.
46. Охарактеризуйте роль материкового зледеніння у формуванні рельєфу Євразії.
47. Охарактеризуйте основні тектонічні структури Євразії.
48. Охарактеризуйте генетичні типи рельєфу.
49. Особливості диференціації ґрунтового покриву світу.
50. Типи клімату Європи, їх особливості.

2. Соціально-економічна географія

1. Формування сучасної території України. Етнічні землі та державна територія України: проблема невідповідності.
2. Особливості сучасного ЕГП і ПГП України.
3. Адміністративно-територіальний устрій України: формування, стан і перспективи реформування.
4. Внесок С. Рудницького в розвиток вітчизняної суспільної географії.
5. Внесок В. Кубійовича з розвиток вітчизняної суспільної географії.
6. Демографічні процеси в Україні і світі в ХХ ст.
7. Сучасна демографічна ситуація в Україні. Демографічна політика в Україні.
8. Історико-географічні аспекти формування міської мережі в період 19-20 ст.
9. Основні підходи до класифікації міст (за чисельністю населення, за функціями, за генетичною ознакою).
10. Рівень урбанізації в регіонах України: причини і тенденції.
11. Сільське розселення: зміст поняття "село", територіальний розподіл сільського населення по Україні. Соціальні проблеми сільського населення.
12. Географія розселення населення в Україні. Системи розселення.
13. Внутрішні міграції населення в Україні: передумови і головні напрямки. Зовнішні міграції населення України.
14. Головні тенденції зміни етнічного складу населення України в ХХ ст.
15. Географія Східної діаспори і Західної діаспори.
16. Географія найбільших релігійних конфесій України.
17. Зайнятість і безробіття у різних регіонах України: сучасний стан і проблеми вирішення.
18. Соціальна структура населення України: проблеми трансформації на сучасному етапі. Географія соціальних негараздів в Україні.
19. Природно-ресурсний потенціал України.
20. Географія та перспективи розвитку ПЕК України.
21. Металургійний комплекс України.
22. Машинобудівний комплекс України.
23. Хіміко-індустріальний комплекс України.
24. Лісопромисловий і будівельний комплекси України.

25. Комплекс галузей легкої промисловості України.
26. Зональна спеціалізація сільського господарства України.
27. Транспортний комплекс України.
28. Зовнішньоекономічні зв'язки України.
29. Рекреаційно-туристичний потенціал України.
30. Основні підходи та принципи економіко-географічного районування України.
31. Основні підходи та принципи суспільно-географічного районування України.
32. Сучасна політична карта світу.
33. Демографічний вибух та його вплив на статеву вікову структуру населення у різних країнах світу.
34. Етнічний і релігійний склад та географія населення світу.
35. Розвиток і географія світового процесу урбанізації.
36. Тенденції світових міграційних процесів та розселення населення.
37. Етапи формування світової системи господарства.
38. Міжнародна економічна інтеграція.
39. Секторальна структура економіки. Вплив НТР на галузеву структуру.
40. Вплив НТР на територіальну організацію світового виробництва.
41. Як змінювався паливно-енергетичний баланс світу? Які чи події явища впливали на цей процес?
42. Тенденції змін у металургійному виробництві.
43. Які виробничі особливості та галузева структура сучасного машинобудування світу?
44. Охарактеризуйте географію вирощування зернових культур у світі.
45. Охарактеризуйте значення і місце транспорту в світовому господарстві, особливості та перспективи розвитку окремих видів транспорту.